

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

“ 26 ” серпня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ВСТУП ДО ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки, А – Освіта**
спеціальність **В11 – філологія, А4 – середня освіта**

освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мов), Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)**

спеціалізація

В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська, В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька, В11.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша іспанська, В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша французька, В11.65 Східні мови та літератури (переклад включно), перша китайська, А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)

вид дисципліни **вибіркова**

факультет **іноземних мов**

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

26 серпня 2026 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Морозова І.І., канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

26 серпня 2026 року, протокол № 7

Завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

(підпис)

Ірина МОРОЗОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітніх (професійних/наукових) програм:

Англійська мова та література
і переклад та друга іноземна мова

Людмила СОЛОЩУК

Французька мова та література
і переклад та англійська мова

Діана ПЕСОЦЬКА

Німецька мова та література
і переклад та англійська мова

Наталія КАРПУСЕНКО

Переклад (китайська та англійська мови)

Юлія ЛАХМОТОВА

Переклад (іспанська та англійська мови)

Тетяна БОЧАРНІКОВА

Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)

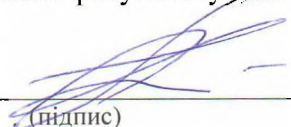

Анна КОТОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

26 серпня 2026 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис)

Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вступ до германської філології» складена відповідно до освітньо-професійних програм Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література) підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальності «В11 філологія» спеціалізації «В11.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», «В11.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька», «В11.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша іспанська», «В11.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша французька», «В11.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша китайська», спеціальності «А4 середня освіта» спеціалізації «А4.021 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до германської філології (англійська)» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про германську філологію як галузь гуманітарного знання, висвітлення специфіки, історії становлення та розвитку германських мов у контексті принципів і теоретичних положень загального мовознавства. Курс покликаний закласти теоретико-методологічне підґрунтя для подальшого фахового вивчення германських мов, літератур та культур, сприяти розвитку наукового мислення й термінологічної компетентності здобувачів освіти, а також формуванню здатності осмислювати явища германських мов у діяхронному та синхронному аспектах.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є:

- **формування** у здобувачів вищої освіти системних знань про історію та класифікацію германських мов,
- забезпечення **оволодіння** основами лінгвістичної термінології та інструментарієм, необхідним для фахового аналізу германських мов,
- **розвинення здатності** до наукового осмислення та комплексного аналізу мовних явищ у синхронії та діяхронії.

1.3. Кількість кредитів: 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
26 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
6	2

Лабораторні заняття	
Не передбачені	Не передбачені
Самостійна робота	
58 год.	82 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
Не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської мови та другої іноземної мови на вибір (німецької/французької/іспанської/італійської/китайської тощо).

Компетентності, визначені специфікою ОП «Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ЗК15. Здатність вибудовувати і реалізовувати перспективні лінії інтелектуального, культурного, морального і професійного саморозвитку та самовдосконалення, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.

ОП Німецька мова та література і переклад та англійська мова

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької та англійської мов.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Німецька мова та література і переклад та англійська мова»

ЗК15. Уміння презентувати складну інформацію у стислій та зрозумілій формі.

ОП Французька мова та література і переклад та англійська мова

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку філології, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Французька мова та література і переклад та англійська мова»

ЗК16. Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), рефлексувати професійну й соціальну діяльність філолога.

ОП Переклад (іспанська та англійська мови)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку романської філології, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, у т.ч. *компетентності, визначені специфікою ОП «Переклад (іспанська та мови)»* – оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Переклад (іспанська та мови)»

ФК14. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ОП Переклад (китайська та англійська мови)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ОП Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК6. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність вибудовувати і реалізовувати перспективні лінії інтелектуального, культурного, морального і професійного саморозвитку та самовдосконалення, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.

ФК13. Професійна (філологічна) компетентність. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної та філологічної наук у процесі викладання іноземної мови і зарубіжної літератури, визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, виявляти закономірності літературного процесу,

визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

ПРН8. Знати й розуміти систему англійської мови та другої іноземної мови, що вивчається, історію англійської мови та літератури та історію другої іноземної мови та літератури, що вивчається, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції германської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ОП Німецька мова та література і переклад та англійська мова

ПРН8. Знати та розуміти систему мови і загальні властивості літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції германської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ОП Французька мова та література і переклад та англійська мова

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію французької літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ОП Переклад (іспанська та англійська мови)

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію іспанської мови та літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ОП Переклад (китайська та англійська мови)

ПРН8. Знати та розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію китайської та англійської мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати та розуміти основні поняття, теорії та концепції східної та германської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ОП Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)

ПРН12. Здійснювати постійний професійний розвиток та підтримку колег у розв'язанні професійних завдань в умовах постійних змін.

ПРН13. Застосовувати на практиці знання про лінгвістичні, психологічні,

дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

1.8. Пререквізити: опанування теоретичного курсу «Вступ до мовознавства»

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Лінгво-історичні засади опису германських мов

Тема 1. Германське мовознавство та предмет його вивчення. Індо-європейська прамова. Германська група мов.

Тема 2. Давньогерманські племена та їхні мови.

Тема 3. Давньогерманська писемність та її пам'ятки.

Тема 4. Порівняльно-історичний метод, його роль в аналізі германських мов.

Тема 5. Готська мова: фонетичні та морфологічні особливості.

Розділ 2. Порівняльно-історичні засади вивчення давньогерманських мов

Тема 6. Загальноіндоєвропейські риси германських мов

Тема 7. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: наголос; короткі та довгі звуки; аблаут; умлаут.

Тема 8. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: приголосні звуки: перший пересув приголосних (закон Грімма), закон Вернера, явище гемінації та ротацізму.

Тема 9. Граматична будова давньогерманських мов: іменник; займенник.

Тема 10. Граматична будова давньогерманських мов: прикметник; прислівник.

Тема 11. Граматична будова давньогерманських мов: числівник, прийменник.

Тема 12. Граматична будова давньогерманських мов: дієслово.

Тема 13. Давньогерманська лексика. Способи словотворення.

Розділ 3. Еволюція та основні особливості західно- та північногерманських мов

Тема 14. Західногерманські мови: давньоанглійська та давньонімецька мови.

Теми 15-16. Германські мови у колоніальний період: поширення англійської, німецької, нідерландської мов у світі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб .	інд .	с. р.		л	п	ла б.	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1 Лінгво-історичні засади опису германських мов												
Тема 1. Германське мовознавство та предмет його вивчення. Індо-європейська прамова. Германська група мов.	5	2				3	5	0,5				4,5
Тема 2. Давньогерманські племена та їхні мови.	5	2				3	4	-				4

Тема 3. Давньогерманська писемність та її пам'ятки.	5	2				3	5	-				5
Тема 4. Порівняльно- історичний метод, його роль в аналізі германських мов.	5	2				3	5	0,5				4,5
Тема 5. Готська мова: фонетичні та морфологічні особливості.	5	2				3	7	-				7
Разом за розділом 1	25	10				15	26	1				25
<i>Розділ 2. Порівняльно-історичні засади вивчення давньогерманських мов</i>												
Тема 6. Загальноіндоевропейськ і риси германських мов	5	2				3	8	-				8
Тема 7. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: наголос; короткі та довгі звуки; аблаут; умлаут.	6	2				4	5	0,5				4,5
Тема 8. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: приголосні звуки: перший пересув приголосних (закон Грімма), закон Вернера, явище гемінації та ротацізму.	6	2				4	5	0,5				4,5
Тема 9. Граматична будова давньогерманських мов: іменник; займенник.	6	2				4	5,5	1				4,5
Тема 10. Граматична будова давньогерманських мов: прикметник; прислівник.	6	2				4	5	0,5				4,5
Тема 11. Граматична будова давньогерманських мов: числівник, прийменник.	6	2				4	5	0,5				4,5
Тема 12. Граматична будова давньогерманських мов: дієслово.	6	2				4	5,5	1				4,5
Тема 13. Давньогерманська лексика. Способи словотворення.	6	2				4	5	1				4
Разом за розділом 2	47	16				31	44	5				39

Розділ 3. Еволюція та основні особливості західно- та північногерманських мов											
Тема 14. Західногерманські мови: давньоанглійська, давньоверхньонімецька мови.	6		2			4	-	-			-
Теми 15-16. Германські мови у колоніальний період: поширення англійської, німецької, нідерландської мов у світі.	12		4			8	20	-	2		18
Разом за розділом 3	18		6			12	20	-	2		18
Усього годин	90	26	6			58	90	6	2		82

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1 <i>Лінгво-історичні засади опису германських мов</i>			
1.	Тема 1. Германське мовознавство та предмет його вивчення. Індо-європейська прамова. Германська група мов.	2	0,5
2.	Тема 2. Давньогерманські племена та їхні мови.	2	-
3.	Тема 3. Давньогерманська писемність та її пам'ятки.	2	-
4.	Тема 4. Порівняльно-історичний метод, його роль в аналізі германських мов.	2	0,5
5.	Тема 5. Готська мова: фонетичні та морфологічні особливості.	2	-
		10	1
Розділ 2. <i>Порівняльно-історичні засади вивчення давньогерманських мов</i>			
6.	Тема 6. Загальноіндоєвропейські риси германських мов	2	-
7.	Тема 7. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: наголос; короткі та довгі звуки; аблаут; умлаут.	2	0,5
8.	Тема 8. Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: приголосні звуки: перший пересув приголосних (закон Грімма), закон Вернера, явище гемінації та ротацізму.	2	0,5
9.	Тема 9. Граматична будова давньогерманських мов: іменник; займенник.	2	1
10.	Тема 10. Граматична будова давньогерманських мов: прикметник; прислівник.	2	0,5
11.	Тема 11. Граматична будова давньогерманських мов: числівник, прийменник.	2	0,5
12.	Тема 12. Граматична будова давньогерманських мов: дієслово.	2	1
13.	Тема 13. Давньогерманська лексика. Способи словотворення.	2	1
Разом за розділом 2		16	5
Усього годин		26	6

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 3. Еволюція та основні особливості західно- та північногерманських мов			
1.	Тема 14. Західногерманські мови: давньоанглійська, давньоверхньонімецька мови.	2	-

2.	Теми 15-16. Германські мови у колоніальний період: поширення англійської, німецької, нідерландської мов у світі.	4	2
Усього годин		6	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1			
1.	Германське мовознавство та предмет його вивчення. Індоевропейська прамова. Германська група мов. Опрацювання матеріалу за темою (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4,5
2.	Давньогерманські племена та їхні мови. Опрацювання матеріалу за темою (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4
3.	Дарньогерманська писемність та її пам'ятки (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	5
4.	Порівняльно-історичний метод, його роль в аналізі германських мов (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4,5
5.	Готська мова: фонетичні та морфологічні особливості робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	7
Розділ 2			
6.	Загальноіндоевропейські риси германських мов (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2)	3	8
7.	Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: наголос; короткі та довгі звуки; аблаут; умлаут (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2)	4	4,5
8.	Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: приголосні звуки: перший пересув приголосних (закон Грімма), закон Вернера, явище гемінації та ротацізму (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
9.	Граматична будова давньогерманських мов: іменник; займенник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
10.	Граматична будова давньогерманських мов: прикметник; прислівник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
11.	Граматична будова давньогерманських мов: числівник, прийменник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
12.	Граматична будова давньогерманських мов: дієслово (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
13.	Давньогерманська лексика. Способи словотворення (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4

Розділ 3			
14.	Західногерманські мови: давньоанглійська, давньовірхньонімецька мови (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до залікового тесту).	4	-
15.	Германські мови у колоніальний період: поширення англійської, німецької, нідерландської мов у світі. Підготовка презентацій.	8	18
Разом		58	82

Правила використання ІІІ

Правила використання ІІІ регламентуються **Політикою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту.**

Політика декларує застосування в Університеті трирівневої класифікації моделей використання ІІІ.

5.2.1. Модель «ІІІ заборонено» – види діяльності, що вимагають демонстрації базових когнітивних навичок, пам'яті, миттєвого аналізу без допомоги технологій (зокрема усні опитування, аудиторні контрольні роботи, іспити тощо).

5.2.2. Модель «ІІІ як асистент» – дозволяється використання ІІІ для визначення предметної області, покращення граматики, структурування плану, пошуку літератури (з верифікацією). Фінальний текст/продукт створюється суб'єктом використання ІІІ.

5.2.3. Модель «ІІІ як інструмент» – види діяльності, що передбачають обов'язкове використання ІІІ (наприклад, порівняння відповідей різних моделей, генерація коду з подальшою оптимізацією, створення зображень тощо).

6.1. У освітній діяльності (для здобувачів вищої освіти) рекомендується:

- використання ІІІ для отримання пояснень складних концепцій, самоперевірки знань за допомогою тестів, пошуку логічних прогалин в аргументації або аналізу помилок (протягом годин, відведених на самостійну роботу у рамках опанування навчальної дисципліни);
- застосування генеративних моделей для реферування ідей, тем для есе чи презентацій, удосконалення структури майбутньої роботи, але не для написання фінального тексту роботи;
- використання інструментів ІІІ для перекладу та аналізу наукових матеріалів іноземними мовами, що сприяє глибшому дослідженню теми та розширенню джерельної бази;
- зберігання (архівування) історії запитів (промптів) до моменту оцінювання для забезпечення підтвердження на вимогу викладача власного авторського внеску та самостійності виконання завдання.

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочою програмою навчальної дисципліни

7. Методи навчання

1. Комунікативний метод (дискусії, мозковий штурм).
2. Проектний метод (групові проекти, презентація результатів).
3. Метод розвитку критичного мислення (аналіз, порівняння, аргументація, рефлексія).
4. Метод взаємного оцінювання (Peer Review).
5. Метод змішаного навчання (Blended Learning) – поєднання аудиторної та дистанційної форм навчання з використанням LMS і хмарних освітніх середовищ для організації навчального процесу, розміщення навчальних матеріалів, виконання, перевірки й оцінювання завдань (Moodle, Google Classroom).
6. Метод цифрового співробітництва – організація спільної навчальної

діяльності, групових проєктів, дискусій, взаємного навчання та академічної комунікації із застосуванням цифрових платформ (Zoom, Google Docs).

7. Метод проєктного навчання з використанням цифрових платформ – виконання групових навчальних проєктів із застосуванням цифрових інструментів для планування, спільної роботи, створення мультимедійного контенту та презентації результатів (Canva).

8. Метод використання генеративного штучного інтелекту як засобу навчальної підтримки – застосування інструментів генеративного ШІ для аналізу, узагальнення, редагування текстів, створення навчальних матеріалів та рефлексії з дотриманням принципів академічної доброчесності (ChatGPT, Gemini, Claude).

8. Методи контролю

1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
2. Метод тестового контролю – поточні роботи та залікова робота (на платформі Moodle).
3. Метод самоконтролю та перехресного контролю з боку здобувачів вищої освіти.

9. Схема нарахування балів

Оцінка за роботу в семестрі				Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Поточне тестування за розділом 1	Поточне тестування за розділом 2	Презентація за розділом 3	Присутність та активність на лекціях		
15	25	10	10	40	100
60					

Підсумкова оцінка складається з двох компонентів: робота в семестрі (60 балів) та залікова контрольна робота (40 балів).

Протягом семестру здобувач вищої освіти має виконати два поточних тести (за матеріалами лекцій та самостійної роботи), із 15 та 25 питань на множинний вибір відповідно. Вірна відповідь на одне питання становить 1 бал. Час виконання – 30 секунд на кожне тестове завдання. Загальна сума за тест – 15 балів за темою 1 та 25 балів за темою 2. За темою 3 здобувач вищої освіти має підготувати презентацію, бали за яку нараховуються за нижченаведеною схемою (за кожен з перерахованих нижче змістовних компонентів – від 2,5 до 1 бала):

2,5 б.	2 б.	1,5 б.	1 б.
Зміст			
У презентації наявні основні ключові положення, які посністю розкривають тему	Презентація містить ключові положення, які не посністю розкривають тему	Презентація має низку ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації	У презентації не визначені ключові положення для розкриття теми
Висновки			
Результати обробки масиву інформації узагальнено так, що за темою презентації	Результати обробки масиву інформації узагальнено так, що за темою презентації сформульовано усі	Деякі висновки є нелогічними і необґрунтованими	Висновки практично відсутні або є нелогічними

сформульовано чіткі та прозорі висновки	необхідні висновки, але не всі вони є чіткими та прозорими		
Логічність			
Усі частини презентації пов'язані з метою і предметом доповіді	Усі частини презентації містять важливі твердження за темою доповіді.	Основні частини презентації містять важливі твердження за темою доповіді, але деякі фрагменти не стосуються теми	Презентація має тему, однак багато її частин не стосуються теми доповіді
Структура			
Презентація починається слайдом, який викликає інтерес до теми, надає інформацію в логічній послідовності, на завершення змушує замислитись над ідеєю і темою доповіді	Презентація починається зі виступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих моментів дослідження	Презентація містить вступ і висновки, однак вони не спонукають замислитись над темою доповіді. Послідовність надання інформації не послідовно розкриває тему доповіді.	Презентація не містить вступу і висновків. Побудова презентації не дає чіткого уявлення про тему доповіді.

За присутність та активність на 100 % лекцій протягом семестру нараховується 10 балів, 90% – 8 балів, 80% – 6 балів, 70% – 4 бали, 60% – 2 бали, 50% і менше – 0 балів.

Максимальна кількість балів за семестр – 60.

Здобувач вищої освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо він/вона впорався/впоралась із 50 % учбового матеріалу, тобто набрав/-ла не менше 30 балів.

Залікова контрольна робота складається з 20 питань (тест множинного вибору). Вірна відповідь на одне питання становить 2 бали. Час виконання – 30 секунд на кожне тестове завдання. Загальна максимальна кількість балів за заліковий тест – 40.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання **результатів неформальної освіти**, якщо її зміст і результати відповідають меті та результатам навчання ОК «Вступ до германської філології».

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою ОК «Вступ до германської філології»;
- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах з відповідної тематики;
- сертифіковані програми за темами ОК «Вступ до германської філології», проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до **Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в**

Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

Шкала цінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
80-89	
70-79	
60-69	
50-59	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. Київ, 1986. 167 с.
2. Кулина І. Г., Янер О. С. Вступ до германської філології : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. 160 с.

Допоміжна література

1. Дрогомирецький П. П., Данилюк І. І. Вступ до германської філології : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія форте. 2014. 76 с.
2. Солощук Л. В., Використання теоретичних предметів професійного спрямування (Історія англійської мови) для розвитку резильєнтності у студентів ВНЗ // Мат-ли всеукр. наук.-пед. підвищення кваліфікації «Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період: виклики, правила, перспективи». (4 березня – 14 квітня. 2024 р.). Львів – Торунь, 2024. С. 291–293.
3. Ярхо А.В. Вступ до германської філології: конспект лекцій з тестовими завданнями. Частина перша. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 100 с.
4. Ярхо А.В. Вступ до германської філології: конспект лекцій з тестовими завданнями. Частина перша. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 84 с.
3. Page R.B., Putnam M.T. The Cambridge Handbook of Germanic Linguistics. Cambridge UK: Cambridge University Press, 2020. 1000 p.
4. Ringe D. From Proto-Indo-European to Proto-Germanic. Oxford: OUP, 2017. 418 p.
5. Early Germanic Literature and Culture. The Camden House History of German Literature. Volume 1 / Edited by Brian Murdoch and Malcolm Read. 2004. 334p.
6. W. Walker Chambers, John R. Wilkie A Short History of the German Language/ Routledge Library Editions: Linguistics. 2014. 190p.
7. Shevchenko I., Morozova I. Cultural conceptualization of DEATH in religious and carnival worldviews in Middle English. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2025. Vol. 12(1). P. 176-192 (Scopus)

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Germanic Languages. URL : <https://www.britannica.com/topic/Germanic-languages>
2. The Oxford Encyclopedia of Germanic Linguistics. URL : <https://oxfordre.com/linguistics/page/4047>

SUMMARY

The course “**Introduction to Germanic Linguistics (English)**” has been modified within the framework of the Erasmus+ Project 610427-EE-2019-EPPKA2-CBHE-JP Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine’s Multilingual Education and European Integration (MultiEd)

Components modified:

- literature updated;
- key terms introduced;
- competencies and learning outcomes added;
- constructive alignment observed throughout the course;
- self-study specified (see Self-Study Guidelines attached to the syllabus)
- entry questionnaire and final tests
- interactive lectures

The course is delivered in the academic year 2025/26 (3rd semester) to the second year BA (full-time and external degree programmes) majoring in English at the School of Foreign Languages of V.N. Karazin Kharkiv National University.

Branch of knowledge: 035 Philology

Specialization: 035.041 Germanic Languages and Literature, Translation included.

Status of the discipline: cycle of professional courses; optional course

Developer and Lecturer: Associate Prof. Iryna MOROZOVA, PhD in Linguistics, Department of English Philology

Course volume:

3 ECTS

32 hours of lectures, 58 hours of self-study / 10 hours of lectures, 80 hours of self-study

Form of final control: written test (A, B, C, D)

Course language: Ukrainian

Course prerequisites: Introduction to General Linguistics

Course summary:

The course “Introduction to Germanic Linguistics (English)” is optional for students who work towards their BA degree majoring in English or studying it as their second language. The course aims to develop a comprehensive understanding of Germanic philology as a branch of the humanities, highlighting the distinctive features, historical formation, and evolution of the Germanic languages within the framework of general linguistic principles and theoretical foundations. The course is intended to establish a solid theoretical and methodological basis for the further specialized study of Germanic languages, literatures, and cultures; to foster the development of scholarly thinking and students’ proficiency in linguistic terminology; and to cultivate the ability to analyse linguistic phenomena in both diachronic and synchronic perspectives.

Competencies:

Integral competency: An ability to solve problems and issues in the field of philology (linguistics and translation) within professional activity or training, which involves the successful

substantiation of students' own conclusions, as well as application of the provisions and methods of a particular science and is characterized by a certain uncertainty of conditions.

General competencies:

- Ability to preserve and increase moral, cultural, scientific values and achievements of society on the basis of understanding the history and patterns of development of the subject area, its place in the general system of knowledge about nature and society and in the development of society, and technology.
- Ability to search, process and analyze information from various sources
- Ability in abstract thinking, analysis and synthesis
- Ability to build and implement promising lines of intellectual, cultural, moral and professional self-development and self-improvement, to understand the basic principles of human existence, nature, society.
- Ability to understand the essence and social significance of the future profession, to show a lasting interest in it.

Professional competencies:

- Awareness of philology's structure and its theoretical foundations.
- Ability to comprehend knowledge of language as a special sign system, its nature, functions, levels, and to apply the knowledge in professional activities.
- Ability to use in professional activities knowledge of the theory and history of English and a second foreign language (German/French/Spanish/Italian/Chinese, etc.).

Learning outcomes:

- To demonstrate an understanding of the fundamental issues in philology and the principal approaches to addressing them by employing appropriate methodologies and innovative strategies.
- To possess a thorough knowledge and understanding of the structure of the English language and of a second foreign language studied, including the historical development of their respective languages and literatures, and to be capable of applying this knowledge within a professional context.
- To analyse linguistic units, identify their interrelations, and describe the linguistic phenomena and processes that govern them.
- To possess a sound understanding of the core concepts, theories, and frameworks of Germanic philology and to be able to apply them effectively in professional practice.

Autonomy and responsibility: to have skills to develop and implement various types of projects in educational and cultural-educational institutions, in socio-pedagogical, humanitarian-organizational, publishing, mass media and communication spheres, which involve the use of state and foreign languages; to adhere to the principles of academic integrity and professional ethics; to use digital technologies in the educational process and translation activities; to carry out a comparative analysis of the state language and languages studied at the lexical, grammatical and stylistic levels.

Assessment and feedback:

- continuous assessment tests – 10 and 15 points coreespondingly (explanation to each question is embedded in the test automatic feedback)
- a PowerPoint presentation – 10 points (with peer-/teacher-assessment & feedback)
- participation – 5 points (attendance and interaction in class)
- final test – 60 points (explanation to each question is embedded in the test automatic feedback)

Course quality monitoring

1. Syllabus feedback from internal and external (peer-)reviewers
2. Feedback from students who attend the course
3. Students' performance in the course